

Meedia ja mõjutamine, 11. klass

Õppekava	<i>RÕK (riiklik õppekava)</i>
Valdkond	<i>Keel ja kirjandus</i>
Kursuse nimetus	Meedia ja mõjutamine
Eelduskursused	<i>Põhikooli läbitud õppekava</i>
Lõiming	<i>Hea keeleoskus loob eeldused kõigi õppeainete edukaks omandamiseks ning toimetulekuks isiklikus ja avalikus elus. Samas arendavad kõik õppeained keelekasutuse põhipädevusi: sõnavara mõistmist ja kasutusoskust, teksti mõistmist ja tekstiloomet, pädevust suuliselt ja kirjalikult suhelda. Seega kujuneb õpilaste funktsionaalne ja kriitiline kirjaoskus välja mitte üksnes eesti keele, vaid kõigi õppeainete õpetegevuse tulemusel.</i>
Õppetöö korraldus	<i>35 tundi, õpetatakse rööpselt praktilise eesti keele kursusega Kontakttunnid, iseseisvad tööd, õppekäigud (muuseum, teater vmt)</i>
Kursuse eesmärk	<i>Arendada arvamuskultuuri, kodanikuühiskonda ja suunata tarbijakäitumist</i>
Kursuse lühikirjeldus	<p>Teksti üldtunnused: sobivus suhtlusolukorda, üldine sidusus ja sisuosade seostamine; keeleline loovus ja õigekeelsus.</p> <p>Tekstide tõlgendamine, retseptsiooni erinevuse põhjused: teadmised, isiklik kogemus, kultuuritaust. Teksti adressaat ja vastuvõetavus. Tekstide liigitamine ja analüüs.</p> <p>Olulisemad meediažanrid (uudis, reportaaž, intervjuu, arvamus).</p> <p>Meediatekstide seostamine: viited ja vihjed, vahendamise ulatus ja eesmärgid. Keel info ja suhteloometeenistuses.</p> <p>Meediakanalid. Tähtsamad meediakanalid Eestis, eriala- ja üldhuviajakirjad, raadio- ja telekanalid, internet, paber- ja on-line-väljaanded, kvaliteetajakirjanduse ja meelelahutusajakirjanduse erinevused. Kirjutatud teksti, kuuldeteksti ja audiovisuaalse teksti esitusviisid ning vahendid. Eri tüüpi meediatekstide vastuvõtu spetsiifika; verbaalse teksti taju heli ja pildi kontekstis.</p> <p>Meediatekstide usaldusväärsus. Suhtlus internetiportaalides.</p>

	<p>Meedia ja mõjutamine. Verbaalne ja visuaalne mõjutamine. Manipuleerimine, meediaetika ja meediakriitika.</p> <p>Oma seisukoha eetiline ja asjakohane sõnastamine. Autoripositsioon, info allikad ja nende usaldusväärsus. Kriitiline ja teadlik lugemine. Fakti ja arvamuse eristamine. Meedia retoorika ja argumendid. Sotsiaalsete tunnuste ja müütide konstrueerimine meediatekstis.</p> <p>Reklaam (kommertsreklaam, poliitiline reklaam, sotsiaalkreklaam). Reklaami sihtrühmad ja kanalid. Reklaam mainekujundusvahendina. Erandlik keelekasutus ja tähelepanu äratamise võtted. Reklaami mõjus. Kriitilise reklaamitarbija kujundamine.</p>
Kursuse õpitulemused	<p>Kursuse lõpetamisel õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tunneb meediakanaleid, trükimeedia, raadio, televisiooni ja elektroonilise meedia erijooni ning olulisi tekstiliike; 2. teab teksti üldtunnuseid ning eri tekstide vastuvõtu iseärasusi; 3. on teadlik meediateksti vastuvõtu eripärast ja selle põhjustest; 4. on omandanud tekstianalüüsi põhivõtted; analüüsib verbaalset teksti visuaalses ja audiovisuaalses kontekstis; 5. tajub teksti autori eesmärgi ning motiive; leiab viiteid ja vihjeid teistele tekstidele, tõlgendab teksti seostuvate tekstide kontekstis; 6. eristab fakti arvamusest ning usaldusväärset infot küsitavast; 7. tunneb meediatekstis ära argumendid ja põhilised mõjutamisvõtted; 8. analüüsib kriitiliselt reklaami ning arutleb reklaami ja mainekujunduse teemadel; 9. oskab väljendada oma seisukohta loetu ja kuuldu kohta ning valida selleks sobivaid keelevahendeid.
Hindamisviis	<p>Kursusehinne moodustavad arvestuslikud tööd, praktilised tööd, suulised diskussioonid, ettekanded, kirjandid, artiklid, rühmatööd ja tööprotsessi käigus saadud hinded.</p> <p>Aineõpetaja määrab vastavate tööde arvu ning hinne kujunemise viisi.</p> <p>Kursusehinne moodustab 1/7 kooliastme hindest. Kursust õpetatakse rööpselt praktilise eesti keele kursusega.</p>

	<p><i>Mõlemad kursusehinded saab õpilane kooliaasta lõppedes. Eesti keele kooliastmehinne on eesti keele kursuste koondhinne.</i></p>
<p>Õppekirjandus Õppematerjalid Lisamaterjalid Lingid</p>	<p><i>K. Aava, Ü. Salumäe (Kirjastus Kynnimees, 2013) „Meedia ja mõjutamine“.</i></p> <p><i>K. Kask (Kirjastus Avita, 2006) „Meediaõpetus“. Tallinn: Avita</i></p> <p><i>Tügrihüppe haridusportaali koolielu.ee meediaõpetuse õppematerjalid</i></p> <p>www.eki.ee</p> <p>Avaliku Sõna Nõukogu http://www.asn.org.ee/mis_on_asn.html</p> <p>Eetikaveeb http://www.eetika.ee/ http://emakeel.kynnimees.ee/videoloengud.</p>
Vastutav õppetool	<i>Humanitaarainete õppetool</i>
Kursuse väljund	<p><i>Peamise väljundina loob eesti keele korrektne valdamine eeldused kõigi õppeainete edukaks omandamiseks: sõnavara mõistmine ja kasutamise oskus, teksti mõistmine ja tekstiloome ning pädevus suuliselt ja kirjalikult suhelda.</i></p> <p><i>Lisaväljundid: emakeeleolümpiaadid, esseekonkursid, lingvistikaolümpiaadid, keeleprojektid. Ettevalmistus uurimistööks, riigieksamiks, osalemiseks olümpiaadidel.</i></p>